

Thorvald Staunings tale ved Kvindekongressens åbning

Taler

Thorvald Stauning
Statsminister

Dato

8. juli 1939

Sted

København

Det er i en haard og alvorstung Tid, at denne Kvindekongres samler Repræsentanter fra en Række Lande, hvor Trangen til Samling og Forstaaelse lever.

Jeg byder Velkommen til Danmark og til Landets Hovedstad, og jeg ønsker Dem Lykke med det Arbejde, som skal udføres paa Kongressen, det Arbejde, der paa en Gang gælder Kvindernes Borgerret i Samfundet og den Fredens, Forsonlighedens og Forstaaelsens Aand imellem Folkene, som det særlig maa være Kvindernes Sag at tolke.

Der er omtrent forløbet 25 Aar siden Europa, ja hele Verden kom i Brand. Vi oplevede en mere end fire Aar lang Krig, vi følte os befriede, da der sluttedes Fred, men Verden fik ikke Fred.

Og nu staar vi efter 25 Aars Forløb med Truslen om Krig over vore Hoveder, med en Række dybt indgribende Begivenheder bag os, med en række Lande, der er rustede til det store Opgør, og [med] Problemer for os, som er i stand til at tænde Verdensbranden paany.

Vi befinder os i et Land, hvor Fredens Aand raader og det gælder ikke blot dette Land, men det Norden, hvoraf Danmark er en lille Del. Sverige, Norge, Island, Finland og Danmark, det er Europas nordlige Del, hvor Fredens og Neutralitetens Politik er fastlagt. Der er som vi ved, ogsaa enkelte Lande udenfor Norden, hvor samme Neutralitetsvilje raader – og vi nærer et brændende Ønske om at se denne Kreds udvidet.

Vi øver ingen Indflydelse paa Verdens-Politiken, og vi indlader os ikke paa at være Dommere overfor Forhold og Befolkninger, som er udenfor vort

lovmæssige Omraade. Men vi ved af Erfaring, at naar Ulykkerne indtræffer, saa faar vi vor Part af Ulykkernes Følger, og saa er det svært for de smaa Nationer at værne sine Befolkninger imod disse Følger.

For faa Dage siden har Representanter for Verdenshandelen været samlet her i København. – 1600 Repræsentanter fra 40 Lande, og der gik igennem disses Tale et enstemmigt ønske om Frede[ns] [be]varelse, om Fjernelse af de Hindringer for det frie Samkvem og Næringsliv, som Ufredens og Krisernes Tid har paaført Landene. Jeg føler mig overbevist om, at denne storslaaede Appel vil blive fulgt med et Ekko fra den Forsamling af internationale Kvinder, som nu for nogle Dage vil raadslaa her i det lille Danmark.

De befinder Dem nu i et Land, hvor Kvindernes Frigørelse og Ligestilling med Mændene er gennemført.

Her anerkender vi Kvindens Medbestemmelsesret angaaende Samfundets Forhold og Folkets Vilkaar.

Her anerkender vi Kvindens Ret til Liv og Virksomhed ved Siden af Manden, og her anerkender vi Kvindens Ret til at tænke, tale, stemme og til at blive valgt under samme Vilkaar, som gælder for Mænd.

Jeg synes ikke, dette er noget, som vi har Grund til at prale af; det er for os en Selvfølge, en Anerkendelse af menneskerettigheder fælles for alle, som lever og er afhængige af hinanden i det fælles Samfund.

De befinder Dem i et lille Land, hvor demokratiske Tilstande raader, hvor Folkets Medbestemmelsesret er sikret og hvor parlamentarisk Virksomhed er den eneste anerkendte form for Landets Styrelse. Her er der Respekt for det enkelte Menneskes aandelige Frihed og sociale Medbestemmelsesret. Her anerkendes det demokratiske Princip i alle samfundets forhold, ogsaa den fulde Ligeberettigelse paa det politiske og økonomiske Omraade for Kvinder og Mænd, ja for alle Grupper af Befolkningen, uden Hensyn til Køn, Race eller Religion.

Det er 90 Aar siden, at Danmark fik en fri Forfatning, frigjort fra Enevældets Diktatur. Paa dette Grundlag er Folkets Udvikling foregaaet og Lovgivningen demokratiseret. For 30 Aar siden fik Kvinderne kommunal Valgret og

Valgbarhed, og for 25 Aar siden fik Kvinderne politisk Stemmeret og Valgbarhed. Ytringsfrihed, Forsamlingsfrihed, Pressefrihed, Trosfrihed og Medbestemmelsesret er sikret alle Kvinder og Mænd, og Folkets store Flertal føler sig inderligt knyttet til det demokratiske System og vil værne om den Frihed, der er sikret Befolkningen.

Saaledes er Danmark, og saaledes er Norden[.]

Kilde

Rigsarkivet: Statsministeriet Thorvald Stauning, Embedsarkiv. 1929-1942 (0001+M01). Taler, artikler med videre.

Kildetype

Maskinskrevet manuskript

Tags

Anden Verdenskrig, Kvindebevægelsen, Socialdemokratiet, Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/thorvald-staunings-tale-ved-kvindekongressens-aabning-1939>